(Continuare din pag. 1: Adrian Năstase.)

Din acest motiv mi se pare important că, după ce am redobândit un nivel de credibilitate foarte înalt, prin soluţionarea unor probleme care datau de mai multe decenii, prin felul în care am îndeplinit obligaţiile pe care ni le-am asumat, să putem acum să construim pe această bază.
Am dorit să semnăm un acord interguvernamental privind garantarea investiţiilor străine între România şi Suedia, un acord care rămăsese cumva blocat din 1998 şi, deasemenea, să relansăm diverse proiecte la nivelul marilor companii suedeze. Am avut astăzi ocazia să mă întâlnesc şi cu reprezentanţii ABB, dar şi cu preşedintele şi vicepreşedintele firmei Investor, care sunt dispuşi să investească în România, există proiecte care sunt pregătite.
Dealtfel, conducerea firmei Investor urmează în curând să vină în ţara noastră. Deci, cred că sunt condiţii foarte bune pentru o impulsionare a relaţiilor economice, pe baza unei soluţii politice pe care am construit-o în aceste luni. Aş vrea să adaug sprijinul suedez deosebit în cadrul Uniunii Europene, atât în perioada preşedinţiei suedeze, dar şi după aceea, în absolut toate ocaziile şi cu toate prilejurile. Mi se pare, deci, deosebit de important să continuăm această relaţie specială, o relaţie care, pentru mine, înseamnă şi o relaţie deosebită, vorbesc de mine ca preşedinte al Partidului Social Democrat în România, o relaţie în cadrul Internaţionalei Socialiste cu domnul Göran Persson, ca preşedinte şi ca membru al acestei organizaţii. Mi se pare, din acest punct de vedere, important să putem să dezvoltăm o relaţie specială, care este o relaţie care este bazată pe încredere şi interese armonizate.

S.C.: Se pare că domnul Göran Persson are o simpatie deosebită pentru dvs., lucru pe care l-a declarat de fapt în interviul care este publicat în acest număr al CURIERULUI ROMÂNESC (1/2002, n.r.) şi care este convins că sunteţi fratele lui Năstase, jucătorul de tenis. A trebuit să dau un telefon şi să-i comunic că nu sunteţi fratele lui, căci m-a întrebat direct…

A.N.: Nu. Ştie că nu sunt şi mi-a spus acest lucru, dar vrea să spună că, dintr-un anumit punct de vedere, încep să fiu şi eu cunoscut la un nivel care nu este încă acela al lui Ilie Năstase în lume, dar într-un fel a dorit să sublinieze, cu eleganţă şi cu prietenie, un lucru pe care l-a spus şi cu alte prilejuri.

S.C.: Am să vă pun câteva întrebări care sunt de interes pentru românii din afara graniţelor, dar şi pentru românii din România. O problemă încă nerezolvată este problema retrocedării proprietăţilor. Deşi s-a creat o legislaţie nouă, totuşi la Curtea Supremă de la Strasbourg s-a constatat că în, multe cazuri, România violează drepturile de proprietate; sunt 90 de cazuri care stau la rând ca să fie luate în discuţie. Cheltuielile pentru aceste procese sunt suportate de contribuabilul român. În faza recursului în anulare, de ce nu intervine direct guvernul, prin hotărâri administrative, pentru a nu fi nevoie să se meargă la Strasbourg?

A.N.: Situaţia este puţin diferită. Soluţiile de la Strasbourg s-au bazat pe faptul că, la un moment dat, faţă de hotărâri definitive ale instanţelor s-au formulat recursuri în anulare, recursuri excepţionale de către parchet, şi s-a produs o rejudecare după aceea. Practic, după recurs a mai fost o judecată, pentru că altfel nu s-ar fi putut face acţiunea la Strasbourg, şi, deci, acele recursuri, din păcate, nu mai pot fi retrase, pentru că ele deja au produs efecte prin faptul că ele au generat noi acţiuni în instanţă şi noi hotărâri de judecată. Am cerut, în cadrul guvernului, ministerului justiţiei să vadă care este situaţia cu toate aceste cazuri, eventual să negocieze chiar cu unii dintre cei care au formulat astfel de acţiuni, dacă ei au dreptate.

S.C.: O altă problemă nerezolvată pentru românii din afara graniţelor este problema pensiei. Mă refer la

Adrian Năstase şi Göran Persson la conferinţa de presă comună.
Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

două aspecte: problema mandatarului şi a taxelor care se percep, ca la 6 luni cei care sunt în afara graniţelor să dovedească că sunt în viaţă. Am făcut o anchetă legată de rezolvarea acestei problem în Suedia; în Suedia se cere o astfel de adeverinţă o dată pe an, pe care o eliberează ambasadele Suediei de pretutindeni şi nu costă nimic. Costurile pentru eliberarea acestor adeverinţe de către ambasădele române sunt aproape mai mari decât pensia pe care românii din afara graniţelor ar ridicau-o în ţară. Poate că nu pensia în sine este factorul psihologic important, ci faptul că dacă românii din afara graniţelor ştiu că au o sumă de bani depuşi acolo, în ţară, vin cu mai multă tragere de inimă, cu valuta din ţara unde sunt stabiliţi s-o cheltuiescă în România. Rezolvarea elegantă şi rapidă a acestei probleme este un mod de a aduce mai multă valută în România şi de a-i convinge pe pensionarii români să vină, cu pensia obţinută şi în ţările în care au lucrat, în România.

A.N.: Aveţi perfectă dreptate! Nu cunoşteam detaliile acestea. Aş vrea să vă rog să mi le transmiteţi ca atare, său dacă-mi spuneţi…

S.C.: În numărul 3 din 2001 al CURIERULUI ROMÂNESC am făcut o anchetă mare referitor la această problemă.

A.N.: De obicei noi am rezolvat astfel de probleme concrete. Nu văd de ce n-am face şi aici acest lucru.

S.C.: Cu Israelul s-a rezolvat această problemă foarte practic.

A.N.: Tocmai. Rezolvarea cu Israelul s-a făcut tot în urma unei vizite pe care eu am făcut-o în Israel, unde mi s-au ridicat aceste probleme.
Şi le-am rezolvat fără nici un fel de dificultate, pentru că avem tot interesul să creem o relaţie armonioasă cu românii care trăiesc în străinătate.

S.C.: Vreu să vă întreb: care consideraţi că este menirea ziaristului în general şi a ziaristului din România în special? S-au ridicat probleme, după cum sunt informată, în legătură cu drepturile şi îndatoririle unui ziarist. Cum vedeţi rolul ziaristului în societate?

A.N.: De fapt, de-a lungul anilor a existat o anumită încrâncenare în acest subiect, pentru că, pe de o parte, imediat după revoluţie au apărut vreo 2.000 de ziare; presa a devenit prima industrie de succes în economia de piaţă, a fost vorba de foarte mulţi bani, unii au fost reinvestiţi, altii nu; unele ziare au dispărut… În plus, o anumită fustrare, sigur că a existat, la nivelul oamenilor politici, pentru că, sigur, că presa a considerat că menirea sa este să fie critică şi să arate numai elementele negative. În momentul în care munceşti de dimineaţă până seara, vorbesc de un ministru, de cineva care lucrează într-o instituţie, şi vezi că ai făcut şi anumite lucruri bune şi vezi că acestea nu sunt receptate, există un sentiment de frustrare…
Mă întrebaţi care este rostul ziaristului? Nu cred că ziaristul trebuie să fie numai câinele de pază al democraţiei. Eu cred că trebuie să fie un participant, până la urmă, la efortul general pe care-l facem pentru a crea imaginea şi realitatea unei ţări atrăgătoare pentru investiţii. O ţară în care să existe sentimentul de speranţă!
Unii ziarişti s-au supărat pe mine când am spus că, la televiziunile private, primele 10 ştiri sunt întotdeauna cu pisici care se sinucid, accidente de maşină şi violuri interesante.
Depinde de ce vrem! Este massmedia doar o industrie care să facă bani pe scandaluri şi pe ştirile negative? Sau, aşa cum se întâmplă în toată lumea civilizată, există un anumit echilibru al ştirilor şi al informaţiei, care trebuie să întărească societatea, să-i dea sentimentul ca există un sens al eforturilor. Sigur, nu vreau să spun mai mult, că iar s-ar considera că-i critic pe ziarişti. Nu-i critic, spun ce cred, şi chiar dacă unii se supară… Îmi pare rău!
S-a discutat despre dreptul la replică. Şi eu am dreptul la opinie, în definitiv. În România nu există o legea a presei. Este invocată o lege din '66, sau nu ştiu de când, care se spune că ar fi destul de bună. Nici o lege de pe vremea lui Ceauşescu nu este bună, singura care este bună este legea presei de pe vremea lui Ceuşescu! În Constituţie se face referire la o reglementare privind presa. Ziariştii n-au vrut până acuma să facă o astfel de lege. Ei spun că au reguli deontologice. Regula deontologică a fost aceea că, atunci când au vrut să dea un drept la replică, l-au dat, şi când n-au vrut, nu l-au dat. Deci, a fost o regulă extrem de deontologică! Sigur că, atunci când se dă un anumit comentariu, când se prezintă anumite fapte fără ca cel care este vizat să fie întrebat, să-şi exprime punctul de vedere, părearea mea este că se face o mare greşeală şi se construieşte o anumită imagine, care se repară foarte greu. Deci, şi oamenii politici au dreptul la imagine, nu numai ziarele. Imaginea lor face parte, până la urmă, din realitatea ţării.
Cred însă că lucrurile pot fi rezolvate foarte simplu, preluând, pur şi simplu, un model deontologic sau o anumită reglementare de la una din ţările europene. În Franţa există un anumit mecanism. Eu am propus lucrurile acestea. De ce nu preluăm, pur şi simplu, reglemantarea franceză? Sau, dacă se doreşte, reglementarea germană, sau cea suedeză, care stabilesc succesiunea de momente şi drepturile fiecărei părţi. Căci nu putem să gândim că presa are numai drepturi şi nu are şi responsabilităţi.

S.C.: Se vorbeşte despre divergenţa de păreri dintre dvs. şi domnul preşedinte Iliescu. Cum vedeţi această discuţie din presa română?

A.N.: Este o discuţie veche de 10 ani, poate… Nu există aşa ceva! Deci, nu există poziţii majore divergente. De fiecare dată ne-am consultat. Am un mare respect pentru preşedintele Iliescu. Am lucrat foarte bine împreună în diferite ipostaze, dânsul fie ca Preşedinte al ţării, sau preşedinte de partid. Acum eu am anumite responsabilităţi, şi mi le exercit conform prerogativelor fireşti; domnul preşedinte are prerogativele sale şi şi le exercită în mod firesc.
Sigur, uneori este interesant să se speculeze că ar exista anumite diferenţe de păreri. Nu exclud faptul că, la nivelul echipelor noastre, pot să existe oameni care ar dori, poate, să încurajeze o percepţie de divergenţe de abordări. Vorbesc foarte des cu Preşedintele la telefon; ne sfătuim pe diferite subiecte; ne vedem destul de des. Sigur, până la urmă însă, fiecare dintre noi îşi exercită prerogativele pentru care a fost abilitat.